

HYVINVOINTITEKNOLOGIAN KOKEILUJEN YHTEISTYÖPÄIVÄT 26 -27.1.2016

Työpaja 1.

Tutkinnon perusteiden toimivuus koulutuksen järjestämisessä (opetussuunnitelmat, tarpeelliset investoinnit ja hankinnat, opetusmateriaali), kirjuriina Marja Veikkola

Tutkinnon perusteiden toimivuus

Osa oli sitä mieltä, että nykyiset tutkinnon perusteet toimivat kokeilun aikana ja tutkintonimikkeet ovat onnistuneita, eli ei tarvetta muutoksiin tässä vaiheessa vaikka kokeilut jatkuvatkin vuoteen 2019.

Tutkinnon perusteisiin kannattaa kuitenkin tehdä muutoksia, jotta käytännön toteutus parempi (esim. tutkinnon osia enemmän sähkö- ja automaatiotekniikan pt:ssä?)

Kuitenkin järkevää haetaan ensin rauhassa kokemuksia kokeilujen kautta. Todettiin myös, että tutkinnon perusteiden merkitys kasvaa ja koulukohtaisen opetussuunnitelman osuus vähenee, koulutuksen toteutussuunnitelma on käytännön työkalu koulutuksen järjestämisessä.

Osa esitti seuraavia muutoksia tutkinnon perusteisiin:

Tieto- ja tietoliikennetekniikan pt, hyvinvointilaitteasentaja

- hyvinvointiteknologian järjestelmien asennus ja kotiasuminen tukijärjestelmien laiteasennukset tutkinnon osat yhdistetään (yht. 40 osp), asiakkaan toimintakyvyn tukeminen –tutkinnon osa osaamispisteitä tarkistetaan 15osp → 20 osp
- osaamisalan pakolliset tutkinnon osat näin ollen 60 osp)
- valinnaisina tutkinnon osia vain kaksi (yht.30 osp)

Sähkö- ja automaatiotekniikan pt, turvalaitteasentaja

- hyvinvointiteknologian robotiikka -tutkinnon osa (valinnainen tutkinnon osa) liian vaativa ammatilliseen koulutukseen ja eikä vastaa tarkoitustaan, robotiikkaan liittyvän ”perusosaamisen” voisi kytkeä yhteisiin pakollisiin tutkinnon osiin (sähkö- ja automaatioasennukset , (samoin robotiikan perusosaamisen voisi sisällyttää elektroniikan ja ICT:n perustehtävät tieto- ja tietoliikennetekniikan pt:ssä)
- terveydenhuoltojärjestelmien laiteasennukset -tutkinnon osan kohdalla tulisi selkeyttää mikä suhde pakollisiin tutkinnon ja ammattitaitovaatimuksia tarkoittaa, onko näkökulmana terveydenhuollon toimintaympäristö vai kotiasuminen? valinnaisena tulisi olla mahdollisuus suuntautua esim. sairaala –elektroniikkaan?
- perustutkinnossa työllistymisen kannalta ”pakko” valita valinnaisena sähkö- ja energiatekniikan valinnainen tutkinnon osa)

Muita huomioita tutkinnon perusteisiin ja niiden käytännön toteutukseen liittyen

- jos tieto- ja tietoliikennetekniikka pt ja tieto- ja viestintätekniikan pt yhdistetään, niin hyvinvointiteknologian osaamisala tulisi olla yksi mahdollisuus.
- asiakkaan ylläpitämisen tutkinnon osa osaamispisteitä tulisi lisätä, koska tutkinnon osana vaativa
  - o em. tutkinnon osan kytkemistä myös johonkin toiseen tutkinnon osaan kannattaa kokeilla ja teknologia opettaja ja sosiaali -ja terveysalan opettaja voisivat opettaa yhdessä useammassakin tutkinnon osassa
  - o keskeistä ettei kouluteta hoitajia vaan hyvinvointiteknologian käytännön työntekijöitä

- kokeiluissa kannattaa myös kokeilla ammattiosaamisen näyttöjen / tutkintotilaisuuksien yhdistämistä eri tutkinnon osissa (samoin myös työssäoppimisjaksojen yhdistämistä).
- osaamisala yhdeksi tutkinnon osaksi? tarvitaanko erillisiä tutkinnon osia?
- asiantuntijavaihto kouluttajien kesken olisi hyvä asia (esim. erityisalueet, johon vaikea saada kouluttajia)
- terveysteknologia /hyvinvointitekhnologia -käsitteitä tulisi selkeyttää, molemmat näkökulmat tulisi olla mukana kokeiluissa
- voiko hyvinvointitekhnologia -asentajallakin mahdollistaa tutkinnon perusteissa sähköasennuspätevyydet?
- voiko kokeilun tuloksena olla hyvinvointitekhnologia omana, yhtenä tutkintona, sulautettuna näistä kolmesta tutkinnosta?
- miten hyvinvointitekhnologian osaaminen tulee esille sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa ja miten mahdollistaa lisäkoulutuksen esim. työelämässä toimivien lähihoitaja hyvinvointitekhnologian osaaminen

---

Työpaja 2.

Yhteistyö alan työelämän kanssa ja työssäoppimisen järjestäminen (kirjurina Seija Kangas)

Yhteistyöhalukkuutta on kartoitettu jo ennen koulutuksen alkamista lähestymällä yrittäjiä kyselyin tai henkilökohtaisen kontaktin kautta. Osalla koulutuksen järjestäjistä on jo olemassa hyviä yhteistyökumppaneita, joiden järjestelmät ovat henkilökunnan ja opiskelijoiden käytössä. Toisaalta taas kyselyvaiheessa yritykset, jotka kyselyvaiheessa lupasivat ottaa opiskelijoita työssäoppimaan, eivät nyt pysty heitä ottamaan. Yleisesti ottaen tilanne koetaan haastavana.

Hyvinvointitekhnologia-alan yrittäjät ovat usein pienyrittäjiä, jotka työllistävät itsensä ja ehkä yhden työntekijän. Tällaiset yrittäjät eivät usein pysty ottamaan opiskelijoita työssäoppimaan tai työtehtävät eivät kata kaikkia näyttökriteeristön alueita. Pohdittiin myös sitä, riittääkö hyvinvointitekhnologia-asentajan tutkinnon antama pätevyys esim. laiteasennusten yhteydessä tehtävien sähkötöiden tekemiseen. Mahdollisina työllistymispaikkoina nähtiin myös koko ajan laajentuva turvalaiteala, joka jo tällä hetkellä työllistää ammattilaisia tilapäisiin, lyhytkestoisiiin töihin. Yrittäjyyteen perehtyminen jo kouluaikana nähtiin edellisen vuoksi tarpeellisenä. Olisiko mahdollista perustaa opiskelijoiden oma yritys, josta yrittäjät voivat varata opiskelijan erilaisiin työtehtäviin ja opiskelijan työssäoppiminen tapahtuisi joustavasti sopivien aitojen työtehtävien myötä? Ryhmän vaihtuessa tehtäisiin sukupolvenvaihdos myös yrityksessä. Esille tuli myös laajennetun työssäoppimisen hyväksi käyttäminen, mikäli opiskelijalle avautuisi mahdollisuus työllistyä lyhytkestoiseen työsuhteeseen kesken opintojen. Pohdittiin myös työssäoppimispaikkojen laajentamista sote-alueen ulkopuolelle. Se, mitä mahdolliset uudet alueet olisivat, ei osattu tässä vaiheessa sanoa. Toisaalta yliopistolliset sairaalat työllistävät ja niissä on työssäoppimispaikkoja saatavana.

Tulevaisuuden hyvinvointitekhnologia-asentajan työnä nähtiin asentamisen lisäksi huoltotehtävät ja tämän myötä työskentely asiakkaiden kotona. Asiakkaan kohtaaminen nähtiin haastavana hiljaisten poikien kohdalla. Nähtiin, että opiskelijalle sopivan työpaikan valinta on tärkeää. Keskusteltiin siitä, kuinka pitkä työssäoppimisen tulisi olla, jotta pelot ja asenteet muuttuisivat. Nyt se vaihtelee kahdesta neljään viikkoon.

Yritysyhteistyössä nähtiin kasvokkain tapahtuva esittely tärkeänä ja tähän kaivattiin valtakunnallista yhteistä markkinointimateriaalia. Sen kehittäminen voisi olla myös yhteistyöpäivien yhtenä teemana. Nyt käsite hyvinvointitekhnologia on vielä selkeytymätön sekä koulutuksen järjestäjille, opiskelijoille että yrittäjille.

Seppo Valio Opetushallituksesta näki, että koulutuskokeilun tavoitteena on myös tuottaa tietoa siitä, mitä kaikkea hyvinvointiteknologia -käsitteen alle kuuluu työelämätarpeina. Hän kannusti olemaan avoin myös uusille vaihtoehdoille sairaala- ja vammaisympäristöjen lisäksi.

Työpaja 3

Oppimisen ja osaamisen arviointi (ammattiosaamisen näytöt/ tutkintotilaisuudet), kirjuriina Janne Nurminen

Vuoden muuntokoulutuksena

- pienet yksiköt voisivat tehdä yhteistyötä
- Järjestämislupa?

Näyttötutkintona ennemmin

Valtakunnallinen markkinointi

Yleistä näytöistä ja arvioinnista

- miten lisätä näyttöjä TOPissa
  - haasteena erilaiset työpaikat
  - osanäyttöinä koululla ja TOPissa
  - joustavat TOP jaksot: kun tulee tarvis avusta, niin silloin saadaan opiskelija lähtemään.
  - top työnjako aamulla vaikka maanantaina ja opiskelijoita kentälle.
  - yhdistetään verkko-opetus, TOP ja harjoitustyöt.
- yhteiset aineistot tutkinnon osiin
  - yhteiset tehtävärungot valtakunnallisesti
  - yhteinen tehtäväpankki ja yhteinen verkkoalusta
  - yhteiset aineistot: Juha tehnyt avoimen aineiston
  - sama aineisto näytöille ja tutkintotilaisuuksille
- yhteinen induktiosilmukka-aineisto

Perusteiden kriteerit ok

- jonkin verran tutkinnon osissa päällekkäisyyttä
- T1 raja vs mukautettu?

Tutkintotilaisuuksien arviointi

- 3-kanta vs 2-kanta